

UŽIVATELSKÝ MANUÁL

Obecné informace pro uživatele a administrátory dotazníku

Dotazník komunikačního stylu

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O DOTAZNÍKU

Dotazník komunikačního stylu je zaměřen na zachycení osobnostní tendence řešení standardních i náročných sociálně komunikačních situací. Dotazník se vztahuje ke čtyřem základním oblastem komunikace a chování: přiměřené sebeprosazování („Umím se prosadit“), schopnost stát si za svým rozhodnutím či názorem a nenechat se manipulovat („Stojím si za svým“), dovednost poskytovat a přijímat zpětnou vazbu („Dokážu pracovat se zpětnou vazbou“) a schopnost budovat a rozvíjet společenské vztahy („Rozvíjím své společenské vztahy“).

Teoretický základ Dotazníku komunikačního stylu vychází z moderního pojetí asertivity. Jejím základním postojem je otevřené a srozumitelné jednání, spojené s respektem k druhé osobě a k sobě samému. Cílem asertivní komunikace je v první řadě prohlubování vztahů s ostatními lidmi a posilování jednání, které je v souladu autentickými cíli a pocity jednotlivce. V druhé řadě je asertivita zaměřena na řešení problémových a náročných situací z běžného sociálního života, s důrazem na posilování sebevědomí jedince.

Čtyři základní oblasti dotazníku jsou dále členěny do celkem dvanácti škál. Vizuálním výstupem dotazníku je graf, který přehledně ukazuje dosažené hodnoty v jednotlivých škálách, včetně srovnání s celopopulační normou. Každá škála je rozdělena na měření chování v neznámé společnosti a naopak se známými lidmi. Textový výstup představuje popis významu jednotlivých škál, včetně konkrétních doporučení pro rozvoj v dané oblasti.

Dotazník komunikačního stylu se hodí pro testování osob v poradenské a klinické psychologii, se zaměřením na rozvoj interpersonálních dovedností. Dále představuje nástroj pro poměrně přesné zmapování komunikačního stylu ve vztahu k nárokům na jednotlivé pozice v oblasti pracovní psychologie a personalistiky.

Dotazník je určen pro individuální nebo hromadnou administraci. Jeho vyplnění trvá průměrně 15 minut.

Při tvorbě dotazníku bylo využito položkové analýzy. Položková reliabilita vyjádřená pomocí Cronbachovo alfa i split-half je 0,92. Dotazník je aktuálně v pilotním provozu.

2. ZÁKLADNÍ ŠKÁLY

Dotazník sleduje čtyři základní oblasti komunikace a chování sycené dále dílčími oblastmi:

I. UMÍM SE PROSADIT

- Prosazuji své názory a požadavky
- Říkám, co se mi líbí a nelíbí
- Umím požádat druhé o laskavost

II. STOJÍM SI ZA SVÝM

- Nenechám se manipulovat
- Umím slušně odmítnout, když nechci
- Přiměřeně si poradím s nepříjemnou agresí či útokem

III. DOKÁŽU PRACOVAT SE ZPĚTNOU VAZBOU

- Umím říci kritiku (aniž bych někoho ranil)
- Umím přirozeně pochválit
- Naučil jsem se přijímat kritiku i chválu

IV. ROZVÍJÍM SVÉ SPOLEČENSKÉ VZTAHY

- Dokážu aktivně naslouchat
- Umím navázat přirozený kontakt i s neznámým člověkem
- Otevřeně projevuji své pocity

3. KONTROLNÍ ŠKÁLY

Dotazník pracuje je dvěma kontrolními škálami. Jedna škála sleduje tendenci volit sociálně žádoucí odpovědi, tedy tzv. lžiskór. Je-li tato tendence zvýšena, jsou výstupy dotazníku méně relevantní a horozí riziko, že respondent odpovídal tak, aby pozitivně vnímán.

Druhá kontrolní škála sleduje tendenci volit spíše agresivní než asertivní formu jednání, tedy tendenci prosazovat se na úkor druhých.

Výsledky obou kontrolních škál jsou uvedeny v úvodu výstupní zprávy. Na zvýšenou tendenci prosazovat se na úkor druhých rovněž upozorňují první celkový graf Hlavní oblasti komunikace a chování.

4. POLOŽKOVÁ ANALÝZA

Při kritériu obtížnosti položek 0,1 – 0,9 obstály všechny položky dotazníku s výjimkou jediné, která sytí škálu „Nenechám se manipulovat“ v dimenzi „Stojím si za svým“.

V případě korelace položek s hrubým skórem obstály všechny položky při přijatém kritériu minimální korelace 0,2.

Pro podrobné výsledky odkazujeme na úplný manuál k metodě.

5. RELIABILITA

Reliabilita byla zjišťována za pomoci Cronbachova alfa a to jak na úrovni jednotlivých dimenzí, tak i na celkovém hrubém skóru. Celková reliabilita dotazníku činí 0,91. Průměr za jednotlivé faktory pak činí 0,77 s minimem 0,7 (dimenze „Stojím si za svým“) a maximem 0,83 u dimenzí „Umím se prosadit“ a „Rozvívím své společenské vztahy.“

6. VALIDITA

Byly provedeny následující validizační studie:

- konvergentní validita s Multifaktorovým osobnostním profilem,
- konvergentní validita s Dotazníkem zvládnání zátěže,
- diskriminační validita s PRESS testem.

Výsledky těchto studií nasvědčují tomu, že Dotazník komunikačního stylu – asertivity je validní metodou.

Pro podrobné výsledky včetně korelačních matic viz úplný manuál.